

CINEMA

Les noves vides d'‘El sopar’ de Pere Portabella

La figura de Puig Antich i la situació política actual esdevenen protagonistes del film, rodat el 1974

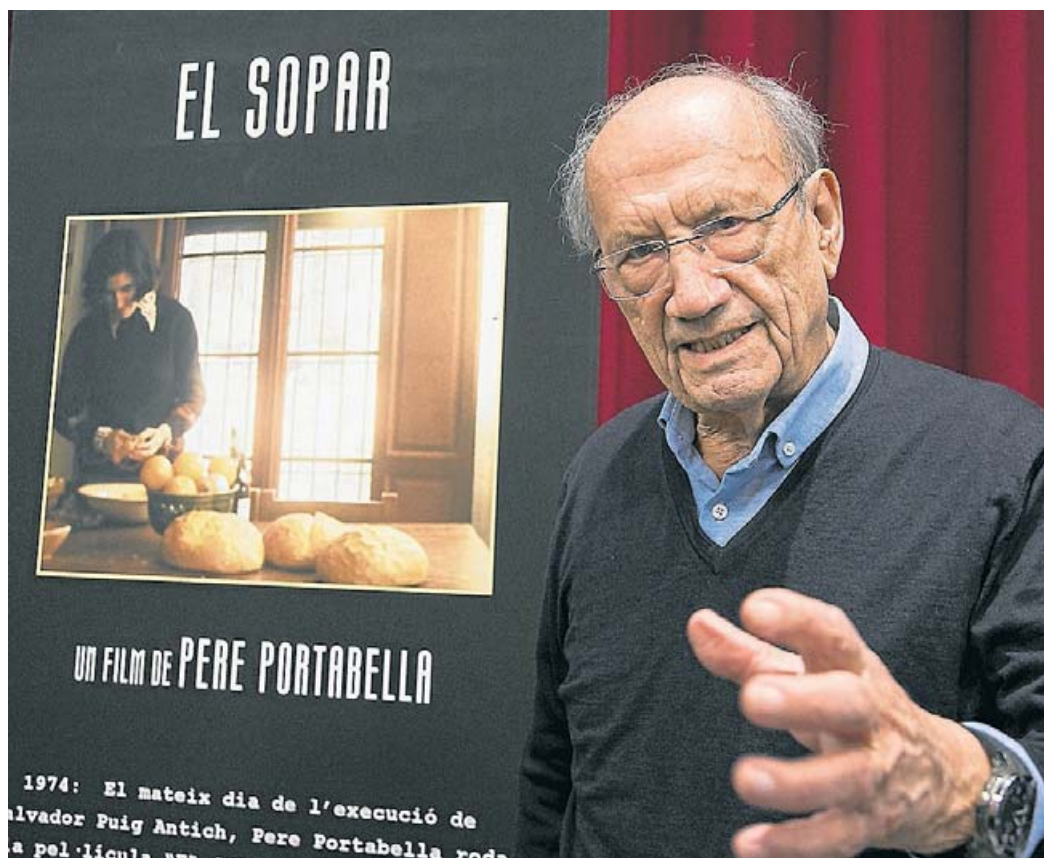
Crònica

TONI VALL
BARCELONA

Impactant i colpidor. Són els dos adjectius que més reflecteixen més bé les sensacions experimentades durant la projecció d'*El sopar*, de Pere Portabella, dijous a la nit als Cinemes Texas de Barcelona. Per molts motius. Primer, per un d'estrictament cinematogràfic: és l'estrena absoluta en sales comercials d'aquest film rodat el 1974. Un esdeveniment per si sol que va acompanyat d'un corol·lari impressionant d'influxos filmics, culturals i socials, tots ells molt ben explicats a l'article de Jordi Balló i Alan Salvadó de l'últim número de la revista *La maleta de Portbou*. Els dos historiadors han resseguit la història de la pel·lícula, l'han investigat i formen part també de la seva nova vida.

Nova vida? Sí. Per què? Doncs perquè el film, una dissertació dialèctica sobre els presos polítics a càrrec de cinc veus que van patir en carn pròpia els efectes de la presó per motius ideològics, es veu ara –quaranta-quatre anys després d'haver-se rodat– enriquit amb una addenda molt rellevant. No va ser fins al 2001 –amb motiu d'una exposició al Macba– que Pere Portabella va revelar que *El sopar* es va rodar el mateix dia de l'execució de Salvador Puig Antich. Dos anys després, grà-

cies al programa de TV3 *Crònica d'una mirada*, Portabella va tornar a la masia de Castellar del Vallès on va rodar molt poques hores després que Puig Antich fos assassinat. El cineasta remarca que a la cuina hi ha les mateixes rajoles i ens parla de la llum especial que hi havia el 2 de març del 1974.

Un fragment d'aquest programa és una part de l'addenda, l'altra part

és encara més impactant perquè rescata un tros del material inèdit filmat per Portabella pocs mesos després de l'execució, al despatx d'Oriol Arau, l'advocat de Puig Antich. D'aquesta manera, qui va ser un dels últims executats pel franquisme ha esdevingut amb el pas del temps protagonista a l'ombra del film, un intangible que ha cobrat vida.

Pere Portabella durant la presentació d'*El sopar* als Cinemes Texas de Barcelona.

CRISTINA CALDERER

Aquesta segona vida, és obvi, constitueix un cas molt especial i particular. Aquest enriquiment de la personalitat d'una pel·lícula, aquesta concepció metamòrfica de l'art filmic, és molt poc habitual i en trobaríem molt pocs casos. Ho comento amb Jordi Balló al final de la projecció. Ha sigut un esdeveniment sacsejador. Hi han assistit persones de cine i de cultura com Ventura Pons, Jaime Rosales, Xavier Antich, Josep Ramoneda, Vicenç Altaí i Anton Costas. També les germanes de Puig Antich i polítics com Jordi Turull, Josep Maria Terricabras i Magda Oranich. Especialment important és la presència de Turull, que encara no fa ni dos mesos estava tancat a la presó.

La concomitància del film –tant en la seva primera versió com en la segona injectada pel pas del temps– amb els moments polítics presents no passa inadvertida a ningú. “Mai he fet pel·lícules tancades”, recalca Portabella. I salta a la vista: només cal parar atenció a dos o tres moments del metratge en què els cinc protagonistes debaten sobre què és i què significa ser un pres polític. Una de les qüestions que més els preocupa és discernir si la presó actua com a desmobilitzadora radical de les consciències polítiques dels qui hi estan tancats. Què es pretén amb la privació de llibertat? “L'enemic ens vol enfonsar. Vol que quan ens sortim no ens reincorporem a la política”, exclama un d'ells en repetides ocasions. Voleu més actualitat? —